

Науковий напрям: Публічне управління в умовах реформування адміністративно-територіального устрою України

Ситник А. П.

*аспірант кафедри публічного управління
та адміністрування
Полтавської державної аграрної академії
м. Полтава, Україна*

Аранчій Я. С.

*здобувач СВО Магістр
Полтавської державної аграрної академії
м. Полтава, Україна*

МІСЦЕ МІЖНАРОДНИХ ПРОЕКТІВ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ В ПРОЦЕСІ СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ ЦНАП

Розбудова в Україні мережі ЦНАП (центрів надання адміністративних послуг) є кроком до запровадження стандартів європейського рівня, який є одним із відчутних результатів децентралізації.

За даними мережі ЦНАП в ОТГ України на 01.01.2018 створено 125 центрів надання адміністративних послуг. Для забезпечення територіальної доступності адміністративних послуг, в т. ч. соціальної сфери, на Полтавщині функціонують 40 ЦНАП, з них 25 – в районах, шість – у містах та дев'ять в ОТГ.

Більшість ОТГ пріоритетом визначають створення ЦНАП, які забезпечують інтегроване надання різних послуг в одному місці. Прикладами сучасних ЦНАП є центри у Кременчуці, Пирятинській, Глобинській, Омельницькій ОТГ. При їх створенні максимально враховані рекомендації щодо забезпечення комфортного перебування громадян та надання їм вичерпного переліку адміністративних послуг.

Джерелом допомоги у створенні ЦНАП є державний бюджет, а саме

субвенція на розвиток інфраструктури ОТГ та Державний фонд регіонального розвитку.

Для розвитку мережі ЦНАП громади активно використовують і міжнародні грантові проекти:

- Проект ЄС «Центр надання адміністративних послуг як інноваційний інструмент взаємодії влади та громади (16 ЦНАП вже відкрито);
- Проект ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток орієнтований на громаду (МРГ)» (16 ЦНАП вже модернізовано);
- Проект Швецької міжнародної агенції з розвитку та співпраці (SIDA) «U-LEAD з Європою» – програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, прав та підзвітності (26 ЦНАП вже відкрито, 600 буде модернізовано);
- Проект Федерального Міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ, що реалізується Німецьким товариством ГмбХ (GIZ) «Реформа управління на сході України» (10 ЦНАП вже відкрито);
- Проект департаменту закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади (DFATD) «Експертна підтримка врядування та економічного розвитку» (EDGD) (методологія і стратегія);
- Проект Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність (DOBRE)» (інфраструктура);
- Програма Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «USBI – Українська ініціатива зміцнення громадської довіри» (методологія і стратегія);
- Проект Швейцарської агенції з розвитку та співробітництва «Електронне врядування задля підзвітної влади та участі громади (EGAP) (програмне забезпечення) [1].

Результатом ефективного партнерства між громадою та міжнародною програмою технічної допомоги для України «U-LEAD з Європою» (фінансується спільно Європейським Союзом та його країнами-членами Данією, Естонією, Німеччиною, Польщею та Швецією) є ЦНАП Глобинської

ОТГ Полтавської області. Він з'явився у 2017 р. разом із 26 подібними центрами в Україні. ЦНАП Глобинської ОТГ надає 109 адміністративних послуг понад 16 тис. мешканцям.

Створити ЦНАП в Пирятинській ОТГ вдалося за рахунок співфінансування: частину коштів виділили з місцевого бюджету, іншу – міжнародний проект GIZ. Залучити додаткові кошти Пирятинська ОТГ змогла шляхом підписання меморандуму із владою району про те, що поряд з жителями ОТГ ЦНАП обслуговуватиме і жителів інших сільських рад [2]. Нині безпосередньо в ЦНАП Пирятинської ОТГ надається 121 послуга та 14 соціальних послуг – адміністраторами віддалених робочих місць [3].

Громади користуються тим, що сучасні інформаційно-комунікаційні технології сьогодні можуть вирішити питання доступності та швидкості надання адмінпослуг. Це реалізується, в першу чергу, за умов міжнародної донорської підтримки. Зокрема, з метою надання громадянам можливості отримати послуги на сайті здійснено реформатування веб-сайту Пирятинської міської ради в інтегрований портал. Таким чином, в Пирятинській ОТГ адміністративні послуги можна замовити через спеціальний додаток для смартфона [4]. Запуск порталу «Смарт-Пирятин» в поєднанні з 11 електронними сервісами в тестовому режимі стартував ще наприкінці 2018 р. Новий портал максимально зручний для користувача, а також, забезпечує принципи верховенства права.

Зазначимо найближчі перспективи покращення та спрощення доступу жителів Полтавської області до адміністративних послуг у рамках програми «U-LEAD з Європою»: у 2018 році для надання допомоги на модернізацію та створення ЦНАП відібрано Білоцерківську, Великобагачанську, Гребінківську, Новознам'янську, Омельницьку, Пирятинську та місто Миргород; в 2019 р. шанс на допомогу отримали Малоперещепинська, Новосанжарська, Опішнянська, Піщанська ОТГ. Конкретні види допомоги та її обсяги будуть визначені спільно програмою «U-LEAD з Європою» та громадою, з урахуванням методологічних підходів програми до функціонування належного

ЦНАП та за результатами візитів до кожної громади. «Після детального оцінювання реальних потреб та визначення заходів щодо модернізації та створення ЦНАП для кожної спроможної громади буде складене технічне завдання для створення чи модернізації ЦНАП із розподілом зобов'язань між програмою та громадою. Напрями діяльності програми: реконструкція приміщень (зміна планування, ремонтні роботи), купівля меблів та обладнання, допомога у розробці документації для ЦНАП, обрання моделі та визначення спектру послуг, які будуть надаватися. Також у рамках програми здійснюється навчання персоналу ЦНАП та залучення населення до участі в процесі прийняття рішень на місцевому рівні, контроль з боку громадян за цим процесом» [5].

Таким чином, для забезпечення через ЦНАП надання якісних адміністративних послуг, в т. ч. соціальної сфери, місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, при яких утворено ЦНАП доцільно вивчати умови та можливості участі у програмах і проектах міжнародної технічної допомоги, що спрямовані на розвиток ЦНАП в Україні, а також види допомоги, які можна отримати в рамках цих програм, та подавати заявки до участі у них.

Література:

1. Звіт про розвиток мережі Центрів надання адміністративних послуг за 2018 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://my.gov.ua/be/files/10062/embed>.
2. Пальчук В. Програма «U-LEAD з Європою» у розвитку мережі центрів надання адміністративних послуг [Електронний ресурс] / В. Пальчук // Центр досліджень соціальних комунікацій НБУВ. – Режим доступу : http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3518:pidtrinka-detsentralizatsiji-programa-u-lead-z-evropoyu-2&catid=64&Itemid=376.
3. Центр надання адміністративних послуг. Перелік послуг та їх інформаційні картки // Пирятин. Офіційний сайт територіальної громади. – Режим доступу : <http://pyriatyn.org.ua/pages/p111>.

4. У Пирятинській ОТГ адмінпослуги замовлятимуть через портал «Смарт-Пирятин» [Електронний ресурс] // Асоціація міст України. – Режим доступу : <https://auc.org.ua/uspihy/u-pyryatynskiy-otg-adminposlугy-zamovlyatymut-cherez-portal-smart-pyryatyn>.

5. Ще 118 громад отримали шанс на допомогу у створенні ЦНАП за підтримки Програми «U-LEAD з Європою» [Електронний ресурс] // U-LEAD з Європою. – Режим доступу : <https://tsnap.ulead.org.ua/news/shhe-118-gromad-otrymaly-shans-na-dopomogu-u-stvorenni-tsnap-za-pidtrymky-programy-u-lead-z-yevropyu/>.